

Dzieciobójstwo to potoczna nazwa szczególnego przestępstwa, które spotyka się ogromnym ostracyzmem społecznym. Instynkt macierzyński traktujemy bowiem jako jeden z naturalnych instynktów człowieka - instynkt pierwotny, którego celem jest przedłużenie naszego gatunku. Każdy zamach na życie człowieka jest okrutny i wstrząsający. Zabicie bezbronnego dziecka i to przez matkę traktujemy jednak, jako zaprzeczenie człowieczeństwa.

Kto może popełnić przestępstwo „dzieciobójstwa”? Strona

Phoca PDF

podmiotowa przestępstwa z art. 149 kodeksu karnego.

Dzieciobójstwo jest ma bardzo charakterystyczną stronę podmiotową. Jest to przestępstwo indywidualne. Przepis precyzuje bowiem, że z ta szczególna kwalifikacja może zostać postawiona tylko matce. Zarzutu z art. 149 kodeksu karnego nie usłyszy nigdy ojciec, babcia, teściowa czy siostra.

Artykuł 149 kodeksu karnego mówi następująco: „***Matka**, która zabija dziecko w okresie porodu pod wpływem jego przebiegu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5*”.

Kiedy można popełnić przestępstwo dzieciobójstwa? Co to znaczy w okresie porodu?

Ustawodawca zawęził możliwość postawienia takiego zarzutu tylko do okresu porodu. „Okres porodu” nie jest nigdzie zdefiniowany. Uznaje się jednak, że trwa on od rozpoczęcia akcji porodowej (regularne skurcze) do wydalenia łożyska. Jeśli zatem matka pod wpływem depresji poporodowej zabije dziecko kilka dni po porodzie, w mojej ocenie nie może jej zostać postawiona ta łagodniejsza kwalifikacja prawna. Z drugiej strony, zabicie dziecka przed rozpoczęciem akcji porodowej, również uniemożliwia postawienie takiego zarzutu.

Dlaczego ustawodawca łagodniej potraktował zabicie dziecka przez matkę w okresie porodu i pod jego wpływem?

Poród to stan fizjologiczny, naturalny i teoretycznie przewidywalny. Nie jest tak jednak zawsze, bo może się wiązać z większymi lub mniejszymi komplikacjami fizycznymi. Bywają jednak również komplikacje psychiczne, emocjonalne, które czasem mogą spowodować ograniczenia w zakresie oceny poznawczej oraz intelektualnej.

Dlaczego poród to stan tak szczególny, że zabójstwo pod jego wpływem ma szczególną kwalifikację?

1. Poród bywa skomplikowany i długotrwały co może spowodować duże cierpienie u rodzącej.
2. Poród może się wiązać nie tylko z cierpieniem, ale także z dużymi obrażeniami fizycznymi – obrażeniami dróg rodnych, utratą krwi.
3. Z porodem wiązać się może wyjątkowy stres psychicznym - zdarza się, że u rodzących potwierdzono PTSD, czyli zespół stresu pourazowego (jak u żołnierzy na wojnie).
4. Poród wiązać się może ze szczególnymi emocjami: lekiem, złością, poczuciem beznadziei, brakiem sprawczości, uzależnienia od innych osób, a nawet agresją.
5. U niektórych kobiet stwierdza się szczególną, nienaturalną wrażliwość na przebieg porodu.

Phoca PDF

Jeśli zapytalibyście Państwo znajomych kobiet, które rodziły, czy coś z powyższej listy spotkało ją podczas porodu, to padłoby trochę odpowiedzi pozytywnych. W zdecydowanej większości wypadków trudne przeżycia porodowe nie powodują jednak zakłóceń czynności psychicznych.

Jeśli jednak poród faktycznie skutkował zaburzeniami świadomości u matki, to nie można traktować jej tak samo, jak sprawcy zabójstwa w typie podstawowym.

Jaki okoliczności mogą mieć wpływ na przyjętą kwalifikację prawną dzieciobójstwa?

Przebieg ciąży i zachowanie matki w czasie ciąży.

Ukrywanie ciąży przed otoczeniem, przygotowanie się w tajemnicy do porodu może (choć nie musi) świadczyć o istniejącym u matki jeszcze przed rozpoczęciem porodu zamiaru zabicia swojego dziecka. Jeśli jednak ciąża była znana, oczekiwana, matka kupowała wyprawkę, to zabicie dziecka zaraz po porodzie wskazywać może (choć nie musi) na związane z porodem zaburzenia świadomości.

Przebieg samego porodu.

Gdy poród był długotrwały, wiązał się z bólem, który można ocenić jako nadzwyczajny i patologiczny. Szybki i bezproblemowy przebieg porodu dużo rzadziej powoduje zakłócenia czynności psychicznych. Znaczenie mają także warunki, w jakich odbywał się poród. Poród w samotności, w oczekiwaniu na wezwaną pomoc różni się od porodu w ukryciu i tajemnicy.

Zachowanie po samym porodzie.

O tym, czy sam przebieg porodu spowodował u matki taki stan psychiczny, że dopuściła się zamachu na życie dziecka, świadczy również zachowanie matki po samym porodzie i uśmierceniu dziecka. Podjęcie racjonalnych czynności mających na celu ukrycie ciała świadczyć może (choć nie musi) o braku zakłóceń świadomości

Opinia biegłych – najważniejszy dowód w sprawie o dzieciobójstwo.

Najważniejszym dowodem, który w praktyce przesądza o przyjętej kwalifikacji prawnej jest opinia biegłych specjalistów. Badane są dwa aspekty:

1. Czy dziecko urodziło się żywe oraz jaka była przyczyna śmierci?
2. Jaki był stan emocjonalny i psychiczny sprawczyni w czasie rozpoczęcia procesu porodu oraz w okresie poporodowym?

Moje analizy jako adwokata.

Phoca PDF

Analizując statystyki opublikowane przez GUS dostrzec można ze do zabójstw dzieci dochodzi stosunkowo rzadko -– poniżej 30 przypadków rocznie (zabójstwa dzieci do 7 roku życia). Analiza zaś opublikowanych orzeczeń sądów wskazuje, że zdecydowana mniejszość wyroków kończy się zastosowaniem uprzywilejowaniem kwalifikacji prawnej z art. 149 kodeksu karnego (dzieciobójstwo). Zdecydowana większość śmierci dzieci w okresie okołoporodowym nie miała bezpośredniego związku z zakłóceniami psychicznymi podczas porodu, ale miała podłoże społeczne i ekonomiczne.

adw. Marta Rozwadowska - Kucka

Potrzebujesz więcej informacji skontaktuj się z **Kancelarią.**

Możesz także skorzystać z **Pomocy prawnej online.**

Jeśli to, co napisałam było dla Ciebie pomocne polub moją stronę na Fb lub udostępnij artykuł.

Dzięki temu będę wiedziała, jakie teksty są przydatne dla czytelników. Jeśli coś jest niejasne, pozostaw komentarz albo napisz maila marta@rozwadowska-kucka.pl

Phoca PDF